

ONTWIKKELPROGRAMMA DECENTRALISATIES EN TRANSITIES

"Inwoners doen naar vermogen en vanuit hun eigen kracht mee in de samenleving"

Wat speelt er?

- *Voormekaar organisatie zit in de doorontwikkelfase*
Na de fase van pionieren is de fase van doorontwikkelen aangebroken, waarbij de 'Voormekaar' organisatie optimaal ingericht wordt om op maat aan te sluiten op de behoeften en mogelijkheden in de samenleving op wijk-/kernniveau.
- *Innovatie van zorg en ondersteuning aan inwoners*
Inwoners kunnen vaak net zo goed of zelf beter hun boontjes doppen. Daarom speelt de gemeente Berkelland in op de behoeften en initiatieven van de inwoners. Eigen kracht en regie van de inwoners en ondersteuning op maat worden vooropgesteld, zonder de aandacht te verliezen voor mensen die kwetsbaar zijn.
- *Toestroom van nieuwkomers*
Toestroom nieuwkomers met integratievraagstukken, oorlogstrauma's en taalproblemen zorgen voor nieuwe uitdagingen bij gemeente en netwerkpartners (zoals de 'Voormekaarteams', jeugdzorg, scholen en de SDOA)
- *Mogelijkheden voor ondersteuning nog niet bij inwoners bekend*
Door de veelvoud aan mogelijkheden voor ondersteuning is het voor sommige hulpvragers moeilijk om zelf een keuze maken of hulp te organiseren.

Speerpunt 1

Doorontwikkelen organisatie en ondersteuning van 'Voormekaar'

Wat willen we bereiken?

- De opbouw en inrichting van de van de Voormekaar organisatie is afgerond.
- De definitieve vorm van de Voormekaar organisatie is bepaald. Uiterlijk per 1 januari 2018 is deze organisatorische inrichting afgerond.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Dienstverlening aansluiten op de vraag en mogelijkheden van de inwoner in samenwerking met maatschappelijke partners

De inwoners en belangenorganisaties betrekken bij ontwikkeling en uitvoering.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

2. Vervolmaken van effectieve en efficiënte werkprocessen en (informatie)systemen.

Door betere werkprocessen en (informatie)systemen kunnen Voormekaar medewerkers en betrokken organisaties (o.a. zorgaanbieders) beter inspelen op de situatie van de inwoner.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

3. Inspelen op de toestroom van nieuwkomers met nieuwe problematiek

We gaan specifiek op dit thema in samenwerking met onze partners op zoek naar de beste ondersteuning voor nieuwkomers.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

4. Medewerkers verder toerusten op het oppakken van en acteren op signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Het lokale veld heeft de potentie om sneller te signaleren en te acteren en alle samenwerkingspartners spelen hierop in.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

Speerpunt 2

Aanjagen verdere innovatie vanuit het sociaal domein

Wat willen we bereiken?

- Inwoner krijgt zorg en ondersteuning die aansluit bij zijn behoefte en mogelijkheden om zelfstandig te kunnen functioneren.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Op basis van de ervaring uit de pilot Ondersteuning Thuis werkwijze aanpassen

Ondersteuning Thuis biedt voor de inwoner een integraal aanbod van huishoudelijke hulp en begeleiding. Doel is 'minder gedoe' rondom de inwoner en meer kwaliteit.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

2. Een slimme infrastructuur organiseren van inwoners en partners die problematiek vroegtijdig kunnen signaleren

Er zijn veel contacten met 0de, 1^e en 2^e lijns ondersteuners en organisaties. Door deze contacten met samenwerkingsafspraken binnen kernen, maar zeker ook binnen Berkelland, te bestendigen, kunnen we beter op elkaar inspelen en worden signalen tijdig gedeeld, waardoor er eerder interventie plaatsvindt.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

3. Door (regionale) inkoop veranderen van het productenaanbod, zodat die goed aansluit bij de behoefte van de inwoner

Bij de (regionale) inkoop wordt nadruk gelegd op productontwikkeling. Doel is om producten aan te laten sluiten bij de behoefte en mogelijkheden van inwoners in plaats van bij de behoefte van aanbieders.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

4. Inzetten op preventie om specialistische zorg te voorkomen

Algemene voorzieningen kunnen hierbij helpen.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

5. Vergroten van de eigen opvoedingskracht en –vaardigheden van ouders.

Door alle organisaties in de ondersteuningsketen wordt ingezet op het vergroten van de opvoedvaardigheden van ouders.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

6. Meer samenwerking realiseren op de uitvoering van Participatiewet, Wmo en Jeugdwet en gerelateerde terreinen, zoals Sport, Onderwijs, Cultuur en Gezondheidszorg.

Integraal werken is cruciaal om innovatie in de (jeugd)zorg te realiseren. Daarbij staat integrale ondersteuning door brede vraagverheldering en inzet op zelfredzaamheid en het sociale netwerk en samenwerking tussen partners uit verschillende leefdomeinen voorop. We sporen bijvoorbeeld vanuit verschillende dimensies mensen aan tot een actieve en gezonde levensstijl.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

Speerpunt 3

Heroriënteren op vrijwilligerswerk en mantelzorgondersteuning

Wat willen we bereiken?

- De infrastructuur voor vrijwilligerswerk en mantelzorgondersteuning is verbeterd en sluit aan bij de initiatieven en behoeften uit de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Met inwoners komen tot oplossingen die een bijdrage leveren aan een verbeterde infrastructuur.

Er wordt in toenemende mate een beroep gedaan op vrijwilligerswerk en mantelzorgers. Hiervoor moet de ondersteunende infrastructuur verbeterd worden.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

Speerpunt 4

Faciliteren opstellen sociale kaart voor inwoners en organisaties

Wat willen we bereiken?

- Tijdig de juiste ondersteuning inzetten waarbij inwoners samen met de ondersteuner of zelf in staat zijn om de juiste ondersteuning te kiezen en organiseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. In samenwerking met inwoners en organisaties een (dynamische) sociale kaart opstellen en communiceren.

Een goed inzicht in mogelijkheden voor ondersteuning is noodzakelijk om de inwoners in staat te stellen om regie te voeren over hun eigen ondersteuningsvraag. Het gaat hierbij om maatwerkvoorzieningen, maar vooral ook om algemene voorzieningen en inwonersinitiatieven die voor iedereen bekend zijn en voor iedereen toegankelijk zijn.

Portefeuillehouder: Marijke van Haaren

CULTUUR

"Alle inwoners kunnen cultuur beleven. Cultuur gaat om kunst, muziek, lezen, evenementen, monumenten en ons landschap"

Wat speelt er?

- *Cultuur is van iedereen.*
Cultuur is verweven met onze tradities, monumenten en het landschap.
- *Cultuur voor alle kinderen.*
Alle kinderen komen in aanraking met lezen en muziek.
- *Initiatieven vanuit de samenleving.*
Cultuur is alles wat mensen verbindt. De gemeente ondersteunt initiatieven van inwoners en organisaties zodat het culturele aanbod zo breed mogelijk is.

Speerpunt 1

Alle kinderen maken kennis met en beleven cultuur

Wat willen we bereiken?

- Het beleven van cultuur versterkt de sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen. Het is belangrijk dat alle kinderen in Berkelland in aanraking komen met cultuur. Bijvoorbeeld door algemene muzikale vorming op de basisschool en toegang tot de bibliotheek.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Voortzetten van de samenwerking tussen scholen en Stichting Muziek en KunstWijs per 01-08-2017, na het schooljaar '16-'17

Op de thema-avond van de raad op 22 maart 2016 heeft de stichting de resultaten laten zien.

Portefeuillehouder: Joke Pot

2. Door samenwerking in combinatiefuncties realiseren we samen met onze partners een goede vorm van basismuziekonderwijs en leesbevordering van 4 t/m 14 jarigen.

Combinatiefuncties worden gefinancierd vanuit de "Brede Impuls" budgetten. Wij faciliteren partijen door het beschikbaar stellen van gemeentelijke en rijksmiddelen en voeren regie op "werken in een netwerkomgeving" (verbinding en samenwerking).

Portefeuillehouder: Joke Pot

3. Samen met Bibliotheek Oost Achterhoek zetten we een fysieke en digitale 2.0 bibliotheek op voor leesvaardige en mediawijze kinderen en als kenniswerkplaats voor participerende burgers.

De bibliotheek is een kenniswerkplaats van en voor participerende burgers en partner voor leesvaardige en mediawijze kinderen vormt en een fysieke en digitale bibliotheek 2.0.

Via jaarplannen wordt afgestemd welke activiteiten worden uitgevoerd.

Portefeuillehouder: Joke Pot

4. De gemeente ondersteunt en faciliteert vrijwilligers van de dorpsböke om leesbevordering samen met het basisonderwijs tot stand te brengen en een ontmoetingsplek voor de gemeenschap te zijn.

De gemeente ondersteunt en faciliteert de vrijwilligers van de dorpsböke om in samenwerking met het basisonderwijs leesbevordering tot stand te brengen en tegelijkertijd een ontmoetingsplek voor de gemeenschap te zijn.

Met een jaarlijkse subsidie aan de dorpsböke en de inzet van de combinatiefunctie werken we met de dorpsböke en het basisonderwijs aan de leesbevordering van 4 t/m 14 jarigen.

Portefeuillehouder: Joke Pot

Speerpunt 2

Inwoners blijven culturele initiatieven ontwikkelen

Wat willen we bereiken?

- De gemeente vertrouwt erop dat volwassenen zelf hun weg vinden op het gebied van cultuur. Zij stimuleert en geeft ruimte aan nieuwe ideeën en ontwikkelingen en zal deze zo nodig eenmalig (financieel) ondersteunen.
- We willen cultuur (inclusief de monumenten, landschap en archeologie) verbinden met andere Programmalijnen, zoals leefomgeving, recreatie en toerisme en ruimtelijk beleid.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We verbinden vernieuwende initiatieven op het gebied van cultuur en erfgoed met elkaar zodat er een breed aanbod is. Ook verbinden we cultuur en erfgoed met andere programmalijnen.

Ook het verbinden van cultuur en erfgoed met andere Programmalijnen, bv. leefomgeving, plattelandontwikkeling, vrijetijdseconomie.

Kunst en cultuur op erfgoedlocaties, Leisure en Landschap.

Portefeuillehouders: Joke Pot, Marijke van Haaren, Patricia Hoytink-Roubos

2. Het voorzetten van het Cultuur- en Erfgoedpact.

Het Cultuur- en Erfgoedpact 2014-2016 is een samenwerkingsverband tussen provincie Gelderland en de acht Achterhoekgemeenten. Doel is het steviger inzetten van cultuur en erfgoed om de regionale identiteit te versterken. Dit voortzetten in 2017-2020.

Portefeuillehouder: Joke Pot

3. We brengen de diverse culturele initiatieven in Berkelland in beeld en faciliteren het maatschappelijke dialoog hierover. Hiervoor zetten we het bestaande budget voor cultuur en erfgoed in.

Het faciliteren van de maatschappelijke dialoog hierover. Hiervoor het bestaande budget voor cultuur en erfgoed inzetten.

Nieuwe en onverwachte verbindingen en projecten van de diverse lokale partners (Muziek en KunstWijs, BeMO, Segnocollectief, stichting Berkelland Cultuur, kunstkringen, erfgoedkoepel, musea, archeologie, bibliotheek e.d.) met lokale bedrijven binnen o.a. het

Cultuur en Erfgoedpact aanjagen en faciliteren op zowel maatschappelijke cohesie als ook verdien capaciteit.

Portefeuillehouder: Joke Pot

4. Behoud van, kennisoverdracht en communicatie over (de waarde van) erfgoed

Verbinden van erfgoed-stakeholders en initiatieven, bijvoorbeeld erfgoedkoepel, eigenaren, musea. Inzetten op ruimtelijke kwaliteit en de gedeelde verantwoordelijkheid daarvoor.

Eigentijdse erfgoedzorg.

Portefeuillehouder: Joke Pot

5. We ondersteunen lokale culturele activiteiten

Cultuur is meer dan kunst en erfgoed, allerlei lokale culturele activiteiten zijn erg belangrijk voor het verbinden van de mensen in de samenleving. De gemeente steunt daarom onder meer zomerfeesten, bloemencorso's, carnaval, toneel en koren.

Portefeuillehouder: Joke Pot

Wat mag het kosten? (Bedragen x €. 1000)

Exploitatie				
Lasten	Begroting 2017 (2017)	MJB 2018 (2017)	MJB 2019 (2017)	MJB 2020 (2017)
Alle kinderen maken kennis met en beleven cultuur	-1.048	-1.048	-1.048	-1.048
Inwoners blijven culturele initiatieven ontwikkelen	-697	-697	-697	-697
Totaal lasten	-1.744	-1.744	-1.744	-1.744
Baten	Begroting 2017 (2017)	MJB 2018 (2017)	MJB 2019 (2017)	MJB 2020 (2017)
Alle kinderen maken kennis met en beleven cultuur	5	5	5	5
Inwoners blijven culturele initiatieven ontwikkelen	14	14	14	14
Totaal baten	18	18	18	18
Resultaat	-1.726	-1.726	-1.726	-1.726

Kaders die de raad heeft vastgesteld

Beleidskaders	Vastgesteld
Cultuurnota	2008
Archeologische beleidskaart	2015
Cultuurhistorische gebiedsbeschrijving	2011
Afwegingskader archeologie met beleid	2012
Beleidsvisie Bibliotheek Oost – Achterhoek	2015

SPORT

"Een leven lang met plezier en verantwoord sporten"

Wat speelt er?

- Ontmoeten van mensen is een belangrijke voorwaarde voor een sterke samenleving. Vernieuwende vormen van samenwerking (synergie) en naoberschap zijn nodig als antwoord op de krimp.
- Naast fysieke en mentale effecten hebben sport en bewegen ook sociaal maatschappelijke effecten. Het bevordert maatschappelijke participatie, sociale activering, samenhang, welzijn en gezondheid.
- Mensen worden aangespoord/geprikkelend om te gaan en blijven sporten en bewegen, zodat zij een actieve leefstijl ontwikkelen (sportparticipatie en een gezonde eet- en leefstijl)
- Er is meer ruimte voor eigen initiatieven van inwoners, bedrijven en verenigingen. (Sport)verenigingen worden steeds zelfstandiger en toekomstbestendiger. Hierdoor wordt de taak en financiële bijdrage van de gemeente kleiner.

Speerpunt 1

Iedereen kan meedoen aan een leven lang actief sporten en bewegen

Wat willen we bereiken?

- De financiële positie van inwoners is geen belemmering voor sportdeelname
- Met Achterhoek in Beweging willen wij de Achterhoek beter positioneren op het gebied van sport, bewegen en gezondheid
- Een beperking is geen belemmering voor sportdeelname

Wat gaan we daarvoor doen?

1. In het minimabeleid is ruimte voor sportdeelname.

Binnen de bijzondere bijstand kunnen minderdraagkrachtige ouders / verzorgers (tot maximaal 110% van het sociaal minimum) in aanmerking komen voor:

1. maximaal € 200 per kind voor lidmaatschap verenigingen
2. voor het behalen van het diploma A maximaal € 250 per kind

Portefeuillehouder: Han Boer

2. Van 1 januari 2015 tot 1 januari 2018 neemt de gemeente deel aan het Jeugdsportfonds Nederland.

Wij stellen jaarlijks maximaal € 6.000 beschikbaar. Met deze deelname kunnen wij de doelgroep met een inkomen tussen de 110 en 120% van het sociaal minimum ook bedienen.

Portefeuillehouder: Han Boer

3. Wij faciliteren Achterhoek in Beweging (AiB)

Wij zetten mensuren en cofinanciering in op het regionale project Aangepast Sporten.

Portefeuillehouder: Han Boer

4. Wij sluiten aan bij het programma 'Uniek Sporten' van Achterhoek in Beweging

Er wordt in regionaal verband een loketfunctie georganiseerd die het voor mensen met een beperking mogelijk maakt om te sporten.

Portefeuillehouder: Han Boer

5. De buurtsportcoaches krijgen de opdracht mensen met een zorgvraag te betrekken bij hun activiteiten.

Dit zijn mensen die minder makkelijk mee kunnen doen met het reguliere sportaanbod doordat zij afhankelijk zijn van zorg en hulpverlening.

Portefeuillehouder: Han Boer

Speerpunt 2

Er is een actieve en gezonde leefstijl onder alle inwoners

Wat willen we bereiken?

- Meer inwoners voldoen aan de Nederlands Norm Gezond Bewegen
- Meer inwoners hebben een gezond gewicht
- Het aantal 'schoolgerichte' sportverenigingen is vergroot
- De sportparticipatie voor inwoners tot 19 is gelijk gebleven
- De sportparticipatie voor inwoners vanaf 19 jaar is gestegen

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We subsidiëren jeugdleden van sportverenigingen.

Subsidiering vindt plaats op basis van Algemene subsidieverordening gemeente Berkelland 2013.

Portefeuillehouder: Han Boer

2. We faciliteren minimaal 9,5 FTE combinatiefuncties.

De besteding van "De Brede Impuls" budgetten zijn in 2016 geëvalueerd en toegekend voor een nieuwe projectperiode. Wij faciliteren partijen door het beschikbaar stellen van gemeentelijke en rijksmiddelen en voeren regie op "werken in een netwerkomgeving" (verbinding en samenwerking).

Portefeuillehouder: Han Boer

3. We faciliteren vernieuwende initiatieven op het gebied van sport en bewegen

Wij stellen tijdelijk financiële middelen beschikbaar voor dergelijke initiatieven.

Portefeuillehouder: Han Boer

4. Wij faciliteren Achterhoek in Beweging (AIB)

Wij zetten mensuren en cofinanciering in op het regionale project Gezonde Jeugd en:

1. versterken bestaande interventies
2. zoeken naar nieuwe effectieve interventies
3. hebben een preventienetwerk overgewicht jeugd (sport en gezondheid)

Portefeuillehouder: Han Boer

5. Inzet om gezondheidsachterstand in Berkelland te verkleinen

De gemeente zet zich in om de gezondheidsachterstanden die er in Berkelland zijn te verkleinen.

Speerpunt 3

Toekomstbestendige sportverenigingen

Wat willen we bereiken?

- Bewustwording bij en ondersteuning van sportverenigingen om te anticiperen op de effecten van krimp van ledenaantallen.
- Sterke en vitale sportverenigingen

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Wij faciliteren de Sport Federatie Berkelland (SFB)

Wij subsidiëren SFB en hebben 3 x per jaar regulier overleg

Portefeuillehouder: Han Boer

2. Wij faciliteren Achterhoek in Beweging (AiB).

- Wij zetten mensen en cofinanciering in op regionale projecten die zich richt op versterken van sportverenigingen in de richting van marktgericht denken, bredere samenwerking en duurzame sportaccommodaties;
- Voor regionale projecten dienen wij provinciale subsidieaanvragen in.

Portefeuillehouder: Han Boer

3. Wij evalueren / zoeken een oplossing voor het regionale verenigingsondersteuningsproject Club Vooruit.

Op basis van motie M16-07 van 21 juni 2016 zal het college voor de begrotingsraadsvergadering met een uitgewerkt voorstel komen om verenigingsondersteuning te behouden voor Berkellandse verenigingen.

Portefeuillehouder: Han Boer

Speerpunt 4

Gemeentelijke (binnen) sportaccommodaties zijn verzelfstandigd

Wat willen we bereiken?

- Lopende privatiserings- en revitaliseringsprojecten buitensport ronden wij af.
- Voor de binnensport grijpen wij natuurlijke momenten aan om de binnenpost andere te organiseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Wij ronden de projecten rondom sportparken De Wildbaan en De Bijenkamp (buitensport) af.

Voor sportpark de Wildbaan ronden wij de eigendomssituatie formeel af na herverdeling van de gronden met Stichting Twickel.

Voor sportpark De Bijenkamp betreft het de afrondende werkzaamheden rondom de aanleg van de ijsbaan, het mtb parcours op de vrijkomende sportvelden en de infrastructuur.

Verder verwachten wij een besluit te kunnen nemen over de (gemeentelijke) opstallen op het sportpark.

Portefeuillehouder: Han Boer

2. Voor binnensport zoeken we per kern naar maatwerkoplossingen.

Mogelijkheden die wij verkennen zijn: verzelfstandiging, afstoting of vervreemding e.d.

Portefeuillehouder: Han Boer

Wat mag het kosten? (Bedragen x €. 1000)

Exploitatie				
Lasten	Begroting 2017 (2017)	MJB 2018 (2017)	MJB 2019 (2017)	MJB 2020 (2017)
Er is een actieve en gezonde leefstijl onder alle inwoners	-209	-209	-189	-189
Toekomstbestendige sportverenigingen	-79	-79	-79	-79
Gemeentelijke (binnen) sportaccommodaties zijn verzelfstandigd	-597	-597	-597	-597
Totaal lasten	-885	-885	-865	-865
Baten	Begroting 2017 (2017)	MJB 2018 (2017)	MJB 2019 (2017)	MJB 2020 (2017)
Er is een actieve en gezonde leefstijl onder alle inwoners	0	0	0	0
Toekomstbestendige sportverenigingen	0	0	0	0
Gemeentelijke (binnen) sportaccommodaties zijn verzelfstandigd	269	269	269	269
Totaal Baten	269	269	269	269
Resultaat	-616	-616	-596	-596

Kaders die de raad heeft vastgesteld

Beleidskaders	Vastgesteld
Achterhoek in Beweging 2016 - 2020	Collegebesluit van 22 december 2015 en gemeenteraad 12 januari 2016 (voor kennisgeving aangenomen).
Uitvoeringsagenda Achterhoek in Beweging	2015
Revitalisering sportpark De Bijenkamp	Raadsbesluit van 15 oktober 2013

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	regio	Waarde	Bron	Beschrijving
Niet-sporters	%	2014	Berkelland	51,1	RIVM - Zorgatlas	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.
		2014	Nederland	49,9		

